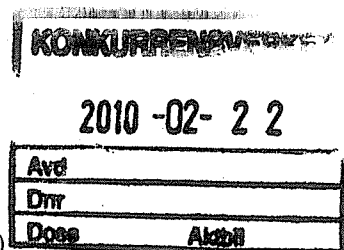

Förvaltningsrätten i
Linköping,
kansliort Nyköping

DOM
2010-02-19
Meddelad i
Nyköping

Mål nr
3585-09
Enhet 6

Handläggare:
Natalié Sliwakowska

SÖKANDE

First Rent A Car AB/Hertz Biluthyrning, 556434-7820
Box 12850
112 97 Stockholm

MOTPART

Landstinget Sörmland
611 88 Nyköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avgör målet slutligt och bifaller inte ansökan om åtgärder enligt LOU.

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet den 11 december 2009.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Landstinget Sörmland (Landstinget) infordrade anbud på upphandling av korttidshyra av fordon samt poolbilar – Katrineholmsområdet med omnejd med beteckning 09-048 och med sista anbudsdag den 16 november 2009.

Landstinget antog genom tilldelningsbeslut Bilcentergruppen Sörmland AB (Bilcentergruppen) som leverantör.

First Rent A Car AB/Hertz Biluthyrning (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att tilldelningsbeslutet ska rättas till bolagets fördel. Till stöd för ansökan anför bolaget bl.a. följande.

Dok.Id 78294

Postadress Box 194 611 25 Nyköping	Besöksadress Folkungavägen 4	Telefon 0155-20 04 50 E-post: forvaltningsratten@linkoping@dom.se	Telefax 0155-20 04 90	Expeditionstid måndag – fredag 09:00 - 12:00 13:00 - 15:00
---	--	--	---------------------------------	--

Bilcentergruppen har inte beskrivit organisation för att bedriva biluthyrning. I dokument T1 Administrativa föreskrifter, rubrik Kvalificering – krav på anbudsgivaren, punkt 2.3.3 Anbudsgivarens tekniska förmåga och kapacitet anges skall-krav på beskrivning av organisation för utförande av tjänst. Bilcentergruppen har endast angett hur personalstyrka ser ut på orten där inte någon av beskrivna tjänster har anknytning till biluthyrning. Vidare har lokalt företag på orten (Stenbergs i Bettna Bil AB, ingår i Bilcentergruppen) där tjänsten kommer att utföras ifrån inte något biluthyrningstillstånd enligt Trafikenheten Länsstyrelsen (indraget den 30 juni 2003). Bolaget anser att Bilcentergruppen inte är kvalificerad att utföra upphandlad tjänst.

Länsrätten i Södermanlands län beslutade den 11 december 2009 att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Landstinget bestrider ansökan och anför i ett till Länsrätten i Södermanlands län den 23 december 2009 inkommet yttrande bl.a. följande. Anbudet har kontrollerats enligt krav i förfrågningsunderlaget och där efter har det anbud antagits som har lägst pris. *Anbudsgivarens tekniska förmåga och kapacitet*. I dokument T1 Administrativa föreskrifter, rubrik Kvalificering – Krav på anbudsgivaren, punkt 2.3.3. Anbudsgivarens tekniska förmåga och kapacitet, anges som skall-krav att ”anbudsgivare skall ha erforderlig organisation för kundsupport i den omfattning som krävs för att uppfylla åtagandet” samt att ”anbudsgivare skall som bevis på att kraven uppfylls bifoga en organisationstabla visande de personalresurser som anbudsgivaren avser skall hantera uppdraget.” Bilcentergruppen har inkommit med en organisationstabla visande de personalresurser som anbudsgivaren avser skall hantera uppdraget. I detta dokument redovisas att 15,5 tjänst i Katrineholm skall utföra uppdraget. Såsom framgår av förfrågningsunderlaget har Landstinget inte ställt krav på någon särskild personalkategori för utförandet av kundsupporten. Således saknar bolagets

invändning i detta hänseende relevans. Anbudsgivarens redovisning av antalet anställda har bedömts utgöra tillräcklig kapacitet för kundsupport i den omfattning som krävs för att uppfylla åtagandet i upphandlingen. *Biluthyrningstillstånd*. Bolaget har i sin ansökan anfört att Stenbergs i Bettna Bil AB saknar biluthyrningstillstånd. Landstinget ställer sig frågande till detta påstående och menar att det saknar relevans i sammanhanget. Det är Bilcentergruppen som är anbudsgivare i upphandlingen och inte Stenbergs Bettna Bil AB. Det är också Bilcentergruppen som har tilldelats kontraktet ifråga och inte Stenbergs Bettna Bil AB. Bilcentergruppen har inte heller åberopat Stenbergs Bettna Bil AB som underleverantör i sitt anbud. Bilcentergruppen har tillstånd att bedriva biluthyrning enligt ingivet registerutdrag. Dessutom har Bilcentergruppen, genom att acceptera Mall för upphandlingskontrakt, intygat att man kommer att införskaffa och upprätthålla samtliga tillstånd som krävs för bedrivande av verksamheten under kontraktstiden. Sammanfattningsvis har upphandlingen genomförts med beaktande av kraven i LOU och i enlighet med de upphandlingsrättsliga principerna. Landstinget har inte på något vis frångått vad som angivits i förfrågningsunderlaget.

Landstinget åberopar och ger in till Länsrätten i Södermanlands län dels T1 Administrativa föreskrifter – Svarsblankett Upphandling 09-048 Korttidshyra av fordon samt poolbilar, dels organisationstablå för Bilcentergruppen, dels registerutdrag avseende tillstånd till uthyrningsrörelse för Bilcentergruppen, dels mall för upphandlingskontrakt.

Bolaget anför i ett till Länsrätten i Södermanlands län den 7 januari 2010 inkommet yttrande bl.a. följande. I punkt 2.3.3. anger Landstinget ett otvetydigt skall-krav där anbudsgivaren skall ha en organisation som hanterar efterfrågad tjänst, d.v.s. det som rubriken anger – hyra av fordon (vilket även kan benämnas biluthyrning). För att förtydliga det efterfrågas dessutom ett bevis för detta i form av en organisationstablå. Man kan inte se nå-

got annat syfte med dessa skall-krav än att det är en garanti för beställaren att anbudsgivaren bedriver verksamheten biluthyrning och därmed har kunskap, kapacitet och förståelse för utförande av tjänst samt dess samtliga tillhörande delar. Det kan knappast anses vara tillräckligt att kunna uppvisa ett antal anställda med andra huvudsakliga arbetsuppgifter.

Bilcentergruppen har redovisat att man har ett visst antal tjänster i Katrineholm. Ingen av beskrivna tjänster hanterar verksamheten biluthyrning. Det är inte av intresse att veta hur mycket personal man har som hanterar tjänster som inte är efterfrågade i denna upphandling. Vidare har bolaget kännedom om att det är ett bolag (Stenbergs i Bettna Bil AB) inom Bilcentergruppen, lokalt i Katrineholm som kommer att leverera tjänsten. Detta bolag miste sitt biluthyrningstillstånd 2003, vilket vi ser som en klar indikation att man inte har "erforderlig organisation" i Katrineholm. Om man gör den tolkning Landstinget gör i sitt yttrande, kan bolaget inte se att skall-kraven i punkt 2.3.3. har någon betydelse för denna upphandling. Detta förefaller mycket märkligt. Givetvis har skall-kraven ett syfte och det är att Landstinget har velat säkerställa en kvalitet i utförandet av tjänst, även om lägsta pris är kriteriet för tilldelning. Korrektheten i upphandlingen kan ifrågasättas då givna kriterier och skall-krav förbises vid utvärdering. Bilcentergruppen är inte kvalificerad i denna upphandling då Bilcentergruppen inte har uppfyllt skall-kraven under punkt 2.3.3. Då endast två anbudsgivare har lämnat anbud yrkas att upphandlingen inte behöver göras om utan att tilldelningsbeslutet rättas till bolagets fördel.

Landstinget anför i ett till Länsrätten i Södermanlands län den 21 januari 2010 inkommet yttrande bl.a. följande. *Anbudsgivarens tekniska förmåga och kapacitet.* Det omtvistade skall-kravet har tillämpats på i förfrågningsunderlaget angivet sätt. Bilcentergruppen har i sitt anbud redovisat vilka personalresurser som skall sköta uppdraget. Bilcentergruppens redovisning har bedömts som tillräcklig för att uppfylla det aktuella kravet. Med hänsyn till uppdragets svårighetsgrad har Landstinget inte ställt krav på sär-

skilda yrkeskategorier. Det är den upphandlande myndighetens ansvar att avgöra hur kraven skall se ut. Landstinget valde ett relativt lågt krav som ändå säkerställer att leverantören har personalresurser att utföra uppdraget, vilket i huvudsak innebär att leverera fordon för uthyrning till anvisad plats. Det aktuella kravet har heller inte formellt ifrågasatts varför bolagets invändning bör lämnas utan åtgärd. *Biluthyrningstillstånd*.

Bilcentergruppen uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. Bilcentergruppen har också tillstånd för bedrivande av uthyrningsverksamhet. Bilcentergruppen har inte heller åberopat någon underleverantör för utförande av tjänsten. Samtliga fordon för uthyrning kommer att vara registrerade på Bilcentergruppen. Med hänsyn härtill och då det inte framkommit några uppgifter som tyder på att Bilcentergruppen inte skulle klara uppdraget har deras anbud godtagits.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall enligt samma bestämmelse vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår följande. En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett avtal om upphandlingen.

Vid tillämpning av ett annat förfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller
 2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.
- Det som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte vid tilldelning av kontrakt som
1. avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 eller 4 om det har gjorts ett undantag från bestämmelsen med stöd av 15 kap. 22 §, eller
 2. det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen med sådan synnerlig brådska som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten och inte heller kan hänföras till denna.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt förfrågningsunderlaget skall anbudsgivare ha erforderlig organisation för kundsupport i den omfattning som krävs för att uppfylla åtagandet. Anbudsgivare skall enligt förfrågningsunderlaget som bevis på att kraven uppfylls bifoga en organisationstablå visande de personalresurser som anbudsgivaren avser skall hantera uppdraget. Av utredningen i målet framgår att Bilcentergruppen senast sista anbudsdag i en organisationstablå har redovisat antalet anställda i Katrineholm fördelat på olika personalkategorier, sammanlagt 15,5 tjänster. Landstinget har inte enligt förfrågningsunderlaget ställt krav på någon särskild personalkategori för organisation för kundsupport. Genom bifogad organisationstablå får Bilcentergruppen anses ha visat de personalresurser som skall hantera uppdraget. Bilcentergruppen har genom tilldelningsbeslut antagits som leverantör och har tillstånd att bedriva biluthyrningsrörelse. Av Bilcentergruppens anbud

framgår inte att Stenbergs Bettna Bil AB ska anlitas som underleverantör. Utredningen visar inte att Bilcentergruppen saknar erforderlig organisation för kundsupport i den omfattning som krävs för att uppfylla åtagandet. Med hänsyn till föreliggande förhållanden får Bilcentergruppen anses ha uppfyllt de skall-krav som ansökan om överprövning avser. Grund för att förvaltningsrätten skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts har inte visats föreligga. Ansökan om åtgärder enligt LOU ska därför inte bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D)

Göran Gunnhagen
Rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.